

Nieuwe werkinstructies

Datum	Naam protocol
	Heelkunde
Maart 2017	Darmspoelen via Chait Trapdoor.
	Infuusbehandeling
September 2017	Aansluiten / verwisselen, infuuszak, infuuslang en connector veneus poortsysteem Gereedmaken infuuszak Toediening gereedmaken medicijn in infuuszak Toediening gereedmaken medicijn in spuitpomp Toediening gereedmaken medicijn in bolusinjectie Toedienen medicijn via veneus poortsysteem met spuitpomp Toedienen medicijn via perifere infuuscanule met cassette Toedienen medicijn via perifere infuuscanule met elastomeer Toedienen medicijn via veneus poortsysteem met elastomeer Toedienen medicijn via centraal veneuze katheter met elastomeer
December 2016	Inbrengen canule perifere infuus.
	Nier- en blaaskatheterisatie
September 2017	Blaaskatheterisatie bij man, eenmalig met Vapro Blaaskatheterisatie bij vrouw, eenmalig met Vapro
Maart 2017	Blaaskatheterisatie bij man, eenmalig met gecoate katether (basis werkinstructie) Blaaskatheterisatie bij vrouw, eenmalig met gecoate katheter (basis werkinstructie)
	Sondevoeding
Juni 2017	Balloncontrole bij sonde door buikwand. Dit staat ook in de werkinstructie "Verzorgen sonde door buikwand", maar omdat verzorgen en balloncontrole een verschillende frequentie hebben, is er een nieuwe werkinstructie gemaakt.

Richtlijnen en wetgeving

Hygiënerichtlijnen

Laatste actualisatie

- Maart 2017
- Inleiding hygiëne en infectiepreventie is aangepast. Hierin aandacht voor antibiotica resistentie, en [LCHV richtlijnen](#) en [PubliekZIPnet](#).
 - Indicaties handhygiëne: er zijn updates van de WIP-richtlijnen voor scabiës en Noro-virus.
 - Scabiës:
Bij contact met cliënten met scabiës (schurft) altijd handreiniging met water en zeep.
 - Noro-virus:
Voorheen was het advies om handen te wassen met water en zeep bij Noro-virus in het verpleeghuis, woonzorgcentra en centra voor kleinschalig wonen. In de WIP-richtlijn van 2016 wordt aangegeven dat het gebruik van handalcohol ook is toegestaan. Bij voorkeur wordt een handalcohol toegepast die bewezen effectief is tegen Noro-virus. Dit advies geldt ook voor de thuiszorg.
In het ziekenhuis vindt altijd handreiniging met water en zeep plaats.

Maart 2017

De WIP heeft eind december 2016 laten weten dat het niet is gelukt om veldpartijen bereid te krijgen financieel bij te dragen aan een toekomstbestendige bekostiging van de WIP.

Het bestuur van de WIP zal nu in goed overleg met de moederverenigingen van de WIP: NVMM, VHIG en VIZ, besluiten over het afbouwen van de activiteiten en het opheffen van de WIP.

Heelkunde

Laatste actualisatie

Juni 2017

Nieuwe achtergrondinformatie over Compressietherapie:

- Aan- en uittrekken van Therapeutische Elastische Kousen (TEK)
- Adjustable compression devices (ACD)
- Evaluatie van compressietherapie
- Het ontstaan van oedeem en lymfoedeem in armen en benen
- Meten van de enkel-arm index
- Wat is compressietherapie?
- Zwachtelen

Hierin is het expertdocument Compressietherapie aan de onderste extremiteiten verwerkt. Verder is er aandacht voor de enkel-armindex en evaluatie van het effect, en aandacht voor de pathofysiologie van oedeem.

De volgende achtergrondinformatie komt hiermee te vervallen:

- Compressietherapie been
- Hypostatisch eczeem
- Lymfoedeem compressietherapie arm
- Zwachtels

Maart 2017

In de werkinstructies 'Verwisselen Huidplaat stoma' is in de stap 'Bevestig het nieuwe systeem', de zin 'Vraag de cliënt hierbij de buik bol te maken' verwijderd. Het opvoeren van de buikdruk kan namelijk risicovol zijn.

Infuusbehandeling

Laatste actualisatie

September 2017

- Het voor toediening gereed maken is van intraveneuze toediening is apart beschreven in de geprotocolleerde werkinstructies.
- Geprotocolleerde werkinstructies van infuustoediening via volume-, spuiten-, elastomeer- en cassettepompen zijn per soort infuuscanule beschreven; perifeer infuus, CVK en veneus poortsysteem. Het subhoofdstuk "pompen" is hiermee komen te vervallen.
- Geprotocolleerde werkinstructies over intraveneuze infuusbehandeling zijn in zijn geactualiseerd en volgen de richtlijn Policies and Procedures for Infusion Therapy van INS (Infusion Nurses Society) 2016.
- Het locken van een perifeer infuuscanule met NaCl 0,9% heeft de voorkeur boven locken met heparine.

Juni 2017

- Achtergronddocument "afdekken fixeren infuus" toegevoegd dat de Griplok- of Statlockpleister ten minste 1x per week en eerder wanneer deze zichtbaar vuil is of loslaat.

Januari 2017

- Het verwisselen van infuuspleisters bij een PICC en CVK is veranderd van max. 5 dagen naar 5-7 dagen. Naar aanleiding van de nieuwe richtlijn INS.
- Achtergrondinformatie 'Flushen doorspoelen infuussysteem': flushen m.b.v. pusstechniek is verwijderd. Flushen met een 10 ml-spuit.

Inhaleren (incl. Vernevelen)

Laatste actualisatie

- December 2016
- De achtergrondinformatie over inhaleren, vernevelen, voorzetkamers en de hygiëne en reiniging van de materialen bij inhaleren is geüpdatet.
- De indeling van de achtergronddocumenten over inhaleren en vernevelen is gelijk getrokken.
 - In het achtergronddocument 'Inhaleren' is toegevoegd dat je na schudden één dosis-aerosol weg moet spuiten wanneer je niet weet hoe lang de dosis-aerosol niet is gebruikt, of als dit meer dan een week is geleden.
 - Er is een achtergronddocument gemaakt over vernevelapparatuur.
 - In het document 'Voorzetkamers' is onderscheid gemaakt tussen voorzetkamers voor kinderen en volwassenen.
 - In het document 'Materialen inhalatie hygiëne en reiniging' zijn bij de verschillende manieren van reinigen voorbeelden toegevoegd.

Injecteren

Laatste actualisatie

- Juli 2017
- IER is een duidelijker onderscheid gemaakt tussen de protocollen voor toediening gereedmaken injectiespuit (oplossen en opzuigen van medicijn met opzuignaald uit ampul of flacon) en injecteren medicijn intramusculair, subcutaan of intracutaan (inspuiten van medicijn). Het protocol toediening gereedmaken injectiespuit vervangt de protocollen gereedmaken injectiespuit (ampul en flacon).

Lichaamsverzorging

Laatste actualisatie

- September 2017
- In 'lichaamsverzorging' werkinstructies en achtergrondinformatie geactualiseerd. De voorheen geciteerde circulaire van de IGZ 'preventie verbranding en verdrinking' is niet meer beschikbaar.
- Juni 2017
- Werkinstructies po in bed, urinaal en toiletbezoek zijn tekstueel aangepast en geactualiseerd.

Nier- en Blaaskatheterisatie

Laatste actualisatie

- September 2017
- Subhoofdstuk Peritoneaal dialyse is aangepast naar aanleiding van commentaar van dialysecentra en Nederlandse Federatie voor Nefrologie. In tegenstelling tot wat de – verouderde- WIP-richtlijn zegt wordt er niet meer met steriele handschoenen gewerkt tijdens een wissel.
- Steriele handschoenen dragen heeft geen nut in de zin van infectiepreventie als daarna meteen handelingen worden verricht in een veld dat niet steriel is.
- Wat betreft mondkapjes verschillen de meningen.
- Wijzigingen:
- Minicap na elke wisseling verschonen / vervangen
 - Huidpoort schoonmaken met NaCl 0,9% en niet desinfecteren.
 - Mondneusmasker gebruiken of stoppen met praten tijdens de wisseling
 - Geen steriele handschoenen, maar zorgvuldig en aseptisch werken
- Juni 2017
- Verwisselen suprapubische verblijfskatheter door één of twee personen:
- Markeerstift is verwijderd.
 - Urineopvangzak legen voorafgaand aan verwijderen katheter.

- Breng de nieuwe katheter na het verwijderen van de oude katheter zo snel mogelijk in, in verband met het snel sluiten van sommige fistels. Op basis van praktijkervaring wordt in deze werkinstructie de nieuwe katheter klaargelegd vóór de oude wordt verwijderd. De nieuwe katheter kan dan sneller worden ingebracht.

Juni 2017 Nieuwe achtergrondinformatie 'Verstopping van blaaskatheters.' en 'Spoelen van de katheter en/ of de blaas': oorzaken, oplossingen en preventie van verstoppingen.

Maart 2017 Nieuwe achtergrondinformatie 'Gebruik van urineopvangzakken': wat moet er gedesinfecteerd worden bij wisselen of doorkoppelen van een urineopvangzak. Geen hergebruik van urineopvangzakken.

Observatie

September 2017 Subhoofdstuk 'Observatie bij kinderen' is tekstueel aangepast en geactualiseerd. Opvangen 'midstreamurine' is vereenvoudigd.

September 2017 Werkinstructies en achtergrondinformatie 'reanimeren' zijn tekstueel aangepast en geactualiseerd.

Juni 2017 De achtergrondinformatie 'Vitale functies bij een kind' is aangepast. Het meten van de temperatuur, ademhaling, hartslag en pols bij pasgeborenen, zuigelingen en grotere kinderen is in één document gezet.

Juni 2017 Werkinstructie 'Opvangen midstreamurine' en achtergrondinformatie 'Opvangen urine' is geactualiseerd. Extra maatregelen om een midstream op te vangen bij een cliënt met beperkingen zijn verwijderd. Deze maatregelen kunnen achterwege worden gelaten.

Puncties

Laatste actualisatie

1 september 2017 Alle linkjes naar gebruiksinstructies van bloedglucosemeters en prikpenen zijn geactualiseerd.

1 maart 2017 De volgende werkinstructies zijn verplaatst naar hoofdstuk 'Heelkunde en overige handelingen: Drainage':

- Spoelen ascitesdrain
- Verzorgen insteekopening ascitesdrain
- Eenmalig laten aflopen ascitesvocht

Sondevoeding

Laatste actualisatie

Juni 2017 Neusmaagsonde inbrengen bij zuigeling: in de werkinstructie bij het bepalen van de lengte van de sonde, onderscheid gemaakt tussen:

- Bij pasgeborenen jonger dan 2 weken en bij zuigelingen kleiner dan 46 cm: neem het uiteinde van de sonde en meet de lengte vanaf het puntje van de neus via oorlel naar halverwege uiteinde borstbeen en de navel (NEM: nose-earlobe-mid xyphoid/umbilicus).
- Bij zuigelingen groter dan 46 cm: bepaal de lichaamslengte en lees de in te brengen lengte van de sonde af in de omreken tabel.

Neusmaagsonde inbrengen (basis werkinstructie): als maagsap is opgezogen wordt daarna de sonde gespoeld met water.

Maart 2017 Toegevoegd bij Sonde door buikwand / PEG-sonde: "Bij twijfel of de sonde goed ligt: controleer de ligging van de sonde door middel van beoordeling van maagsap. Controleer de opgezogen vloeistof met pH-indicator. Afkappunt is pH van 5.5 (ongeacht het gebruik van zuurremmers). Dien bij pH-waarde hoger dan 5.5 geen voeding of medicijnen toe".
In de werkinstructie is "Controleer de juiste ligging van de sonde door met de spuit 20 ml water in te spuiten (bij kinderen afgesproken hoeveelheid)", gewijzigd in: "Spoel de sonde

door met 20 ml water (bij kinderen afgesproken hoeveelheid)". Controle van de ligging van de sonde wordt nl. niet gedaan met water.

De volgende achtergrondinformatie bij Sondevoeding is geüpdatet:

- Sondevoeding bij kinderen: mondzorg is erg belangrijk bij kinderen die SV krijgen.
- PEG-sonde: duidelijker indeling, plaatjes toegevoegd.
- Toedienen van voeding via een sonde: bij spoelen spuit van minimaal 10 ml gebruiken i.v.m. opblazen van de sonde.

Toedienen van medicijnen

Laatste actualisatie

September 2017	Achtergrondinformatie Dubbele controle van medicijnen is aangevuld met dubbele controle bij VTGM (voor toediening gereed maken) in het ziekenhuis.
Juni 2017	Deel achtergrondinformatie is geactualiseerd. Bondiger beschreven, meer beeldmateriaal. Bewaren en houdbaarheid: het onderdeel "verpakkingswijze" is verwijderd. Informatie over ampullen en flacons is te vinden bij infuusbehandeling. Tubes en potten worden beschreven bij medicijntoediening via de huid.

Tracheacanule

September 2017	Werkinstructie 'Uitzuigen trachea via tracheacanule met cuff': <ul style="list-style-type: none">• Titel aangepast in 'Uitzuigen trachea, cuffen en ontcuffen tracheacanule'. Dit omdat de handeling 'cuffen en ontcuffen tracheacanule' lastig te vinden was. Waar relevant zijn de volgende aanpassingen gedaan: <ul style="list-style-type: none">• Naar aanleiding van discussie over hoe lang je mag uitzuigen is aangegeven: 'Beperk de zuigduur tot maximaal 15 seconden. Observeer de cliënt op tekenen van benauwdheid'. Dit omdat de toestand van de client uiteindelijk bepalend is voor hoe lang je kunt uitzuigen.• Waar druppelen met fysiologisch zout wordt geadviseerd, is toegevoegd dat er 'zonodig' gedruppeld moet worden met fysiologisch zout. In de achtergrondinformatie zijn een aantal voorbeelden (merken) genoemd van niet pluizende wattestokjes, waarmee een tracheacanule schoongemaakt kan worden.
----------------	--

Naamswijziging en verwijderde protocollen

Richtlijnen Wet BIG

Februari 2017	<i>Verwijderd:</i> Codering van de handelingen.
---------------	--

Infuusbehandeling

September 2017	<i>Verwijderd:</i> 'Inbrengen canule perifeer infuus en aansluiten toedieningssysteem' 'Overschakelen infuusslang perifeer infuus' 'Toedienen medicatie via perifeer infuus met driewegkraan' 'Toedienen medicatie via zijlijn perifeer infuus'
----------------	---

Lichaamsverzorging

September 2017	<i>Verwijderd:</i>
----------------	--------------------

"Temperaturen zuigeling'. Zie hiervoor de werkinstructie 'Temperatuur opnemen bij kind rectaal' in het hoofdstuk Observatie.

September 2017

Verwijderd:

"Hulp bij inbrengen contactlenzen'. Deze werkinstructie wordt ingeschat als overbodig. In de regel zal men een bril gebruiken.

Juni 2017

Verwijderd

'Hulp bij postoeel'. Voor deze werkinstructie verwijzen we naar til- en transfertechnieken.

Juni 2017

Verwijderd:

Protocollen zorg en observatie voor de kraamvrouw. Actuele protocollen worden aangeboden via [Kenniscentrum Kraamzorg](#)